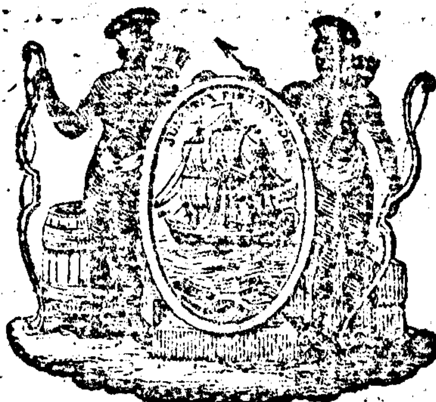
N°. 75. A°. 1839.

WOENSDAG, den 18den SEPTEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 16 September 1839.*

Alzoo de navolgende personen zich bij requesté aan Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, te verleenen aan de navolgende Slaven, als:

1°. JACOB NORDEN, voor de Slaven *Joseph*, *Jacques* en *Carolina*, hem in eigendom toebehoorende.

2°. F. J. P. DUURHAGEN, als Straatvoogdesse over- en voor de Slaven *Jansje*, *Klaartje*, *Pietje* en *Fredrik*, weleer aan haar toebehoord hebbende.

3°. DOROTHEA FREDERICA van NEITSCH, voor de Slavin *Dorothea* en hare Kinderen *Frederik*, *Louis* en *Cornelia*, haar in eigendom toebehoorende.

4°. T. P. KAERSENHOUT, voor de Slavin *Wilhelmina* en hare Kinderen *Meintje* en *Amalia*, hem in eigendom toebehoorende.

5°. S. F. FLU, als beheerende den Boedel wijlen J. B. F. BOUFFARÉ, voor de Slavin *Antje*, aankomende gemelden Boedel. — En

6°. J. G. J. van SAINT ANDRÉ, als Straatvoogd over- en voor den Slaaf *François*, vroeger toebehoord hebbende aan de Plantaadje *Schaapstede*.

Zoo is het, dat Zijne Excellentie goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al degenen, die vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen, zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

BELGIE.

BRUGGE, 19 Julij.

Een van de oudste en schoonste gedenkteekenen, waarop Vlaanderen prijs stelde, en hetwelk zich met aloude en roemrijke herinneringen verbond, de hoofdkerk *St. Sauveur* alhier, is eene prooi der vlammen geworden.

Des middags ten 12 ure en eenige minuten deed de alarm klok van de kerk *Nôtre Dame* zich met dof geluid hooren, en vertoonde zich het geheele dak der bedoelde hoofdkerk in lichtlaaije vlam. Het schijnt, dat eenige werklieden, die op den middag waren gaan schoften, verzuimd hadden, de fornuizen tot smelting van het lood behoorlijk te blusschen. In weinige oogenblikken had de zich overal uitbreidende vlam, door eenen sterken zuidwesten wind aangevuurd, den toren bereikt, en spreidde alzoo over de geheele stad een schrikbarenden vuurgloed, waaruit van alle kanten vonken nederstortten.

Zonder toeven waren de brandspuiten en een groot deel der bevolking als ook het garnizoen ter hulpe toegesneld, doch alle pogingen bleven vruchteloos, en de eenigste uitslag was de belendende huizen nog te mogen vrijwaren.

Ten 3 ure was het schoone kerkgebouw eene volkomene prooi der vlammen geworden. Toren en muren waren ingestort. Men zag niets dan bouwvallen, waaruit zich nog van tijd tot tijd een smeulend vuur verhief. Dit treurig schouwspel moet ver in zee bemerkt zijn geworden, want de toren van *St. Sauveur*, diende tot baken voor de zeelieden. De brand geleek naar eene vulkaan in volle uitbarsting.

Men is er in geslaagd slechts weinig te redden van de kostbaarheden der kerk, waarin vroeger het kapittel van de beroemde ridder orde van het gulden vlies werd gehouden.

Op het eerste berigt van dezen ramp, zijn uit Gend onmiddellijk langs den spoorweg 86 pompiers met 4 brandspuiten ter hulpe voortgestoomd. Ook uit Ostende is dergelijke ondersteuning verleend. Doch alles vruchteloos.

Deze kerk is reeds tweemalen door het vuur vernield geworden. Eene eerste maal in de XII eeuw, waarna zij den 27sten April 1127 op nieuw werd ingewijd, en eene tweedemaal den 9den April 1358, uit hoofde van eene dergelijke nalatigheid van werklieden, als nu wederom het geval is geweest.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 17 Julij.

De *Algemeine Zeitung* geeft nog het volgende schrijven uit Konstantinopel van den 27 Junij, hetwelk niet onbelangrijke bijzonderheden omtrent de laatste levensdagen van Sultan *Mahmud* behelst:

»De sultan is zijn einde nabij, maar is nog in het genot van zijn volle bewustzijn, en zal het, naar den aard zijner ziekte, waarschijnlijk tot zijn laatsten ademtogt behouden. Hij weet dat zijn dood onvermijdelijk is, en ziet het gewigtig oogenblik met kalmte en mannelijke rust te gemoet.

»Toen hij gisteren eenige zijner vertrouwelingen en aanzienlijke ambtenaren bij zich ontboden had, nam hij afscheid van hen, en sprak met onwankelbaar vertrouwen van de goede bedoelingen die hij gekoesterd had, hoe het welzijn des volks het doel van alle zijne pogingen geweest was, hoe hij dikwerf mogt gedwaald hebben, maar hoe de weldenkenden aan zijne goede oogmerken steeds regt hadden laten wedervaren. Hij zeide, dat hij zich zelven niets te verwijten had, en vroeg, of degenen die hem omringd hadden, wel hetzelfde van zich konden zeggen. De laatste woorden moet hij met nadruk en op een weemoedigen toon gesproken hebben, als of daarin een veel beduidende zin opgesloten lag.

»Kort daarop deed de sultan zijnen oudsten zoon *Abdul-Medschid*, zijnen schoonzoon *Halil*-pacha en den bekenden staatsman *Chosrew*-pacha, bij zich roepen. Nadat hij *Abdul-Medschid*, die weenende aan de legerstede zijns vaders trad, met liefderijke woorden had zoeken te troosten, voegde hij er nog velerlei vermaningen bij, waarvan de hoofdzakelijke inhoud moet geweest zijn: dat hij de verhevene bestemming, waartoe de Goddelijke Voorzienigheid hem geroepen had, geen oogenblik uit het oog moest verliezen; dat hij nog jong was, en daarom meer dan anderen den bijstand van getrouwe vrienden en raadgevers behoefde; dat van nu af niemand zich meer aan hem zou vertoonen, zoo als hij waarachtig in zijn binnenste was dat misschien alleen *Halil*- en *Chosrew*-pacha dit zouden doen; dat de zuivere waarheid zich zeldzaam onverhuld aan zijn oog zou vertoonen, en hij het derhalve door den scherperen blik dezer mannen moest trachten te versterken, waarvan hij wenschte dat de een hem als zinnebeeld van moed en vastberadenheid, de ander als dat van beleid en voorzigtigheid mogt gelden in deze tijden van onrust en verwarring. Ten slotte vermaande hij hem het werk te voltooijen dat zijn vader begonnen had.

»De sultan scheen na dit gesprek aangedaan te zijn. Hij beval, dat allen die wegens schulden gevangen zaten, vrijgelaten en hunne schulden uit zijne bijzondere kas betaald moesten worden. Voorts schold hij aan de bewoners van Konstantinopel de nieuwe belasting kwijt die sedert kort tot reiniging van de straten der hoofdstad geheven werd, en beval ook de kosten daarvan uit de bijzondere middelen des sultans te bestrijden. Deze maatregelen schijnen te moeten strekken, om een gunstiger stemming in Konstantinopel te verwekken, want men is zeer beducht voor het behoud der rust. Van daar ook, dat de toestand des sultans zeer geheim wordt gehouden, en dat er zelfs voorbereidselen gemaakt worden, om zijn herstel feestelijk te vieren. Waarschijnlijk zal men ook het overlijden des sultans niet bekend maken, dan nadat alle maatregelen tot behoud der rust genomen zijn. Zeker is het, dat de bevolking der hoofdstad geen begrip heeft van het gevaar, waarin de sultan verkeert, daar zij reeds vroeger gewoon was, denzelven somtijds gedurende langen tijd niet te zien, en hij nog altijd bij elke gelegenheid dezelfde geestkracht betoont, als in zijne gezonde dagen. Zoo heeft de sultan nog voor een paar dagen eene nota, die door het kabinet der Tuilerien aan hem gerigt was, en waarin op hoogen toon van hem verlangd werd, dat hij de rust van het Oosten niet zou storen, met verontwaardiging aan den Admiraal *Roussin* teruggezonden. Hij moet bij die gelegenheid gezegd hebben, dat de taal dier nota die men naauwelijks van *Napoleon* zou verdragen hebben, hem geenszins bevreemd had, dat hij sedert lang wist, dat in Frankrijk geene sympathie meer voor Turkije, maar alleen voor den Egyptischen rebel bestond: dat alleen Engeland, Rusland en Oostenrijk de opregte vrienden der Ottomannen waren. Dit gevoelen wordt hier ook door het publiek gedeeld.

GROOTBRITTANNIE.

LONDEN, 17 Julij.

In den avond van eergisteren (maandag) hebben er te Birmingham nieuwe en zware oproerige tooneelen door de zoogenaamde chartristen verwekt, plaats gehad. Reeds den geheelen dag van maandag verkeerde de stad in een staat van gisting. Op den middag werd door de straten rondgeroepen dat er des avonds weder eene meeting zou gehouden worden. Later schoolde het volk te zamen en werd door lieden toegesproken,

die zich reeds bij de vorige onlusten hadden onderscheiden. Ten zeven ure kwam een groote volkshoop de stad binnen onder voorgeven van de vroeger gearresteerde hoofdleiders, *Collins* en *Lovett*, die onder borgtogt ontslagen waren, ten hunnent te geleiden. Te negen ure begon de woeste hoop de magazijnen en winkels te plunderen van de lieden die als vijandig gezind tegen de chartisten bekend stonden. Verscheidene huizen werden in brand gestoken en ging de woeste hoop met het werk der vernieling in den nacht voort zonder dat de autoriteit zich in staat bevond om den moedwil krachtdadig te beteugelen. In al de gouvernements gebouwen werden de glazen ingeworpen; eerst ten een ure is men de branden kunnen meester worden. Twee huizen waren geheel vernield, tien andere beschadigd en uitgeplunderd: in de straten werden eene groote hoeveelheid meubelen en andere voorwerpen verbrand. In den morgen van Dingsdag waren de troepen weder onder de wapenen geroepen en doorkruisten patrouillen de straten.

Luidens bijzondere berigten is de arbeid in de industriele fabrieken van Birmingham en de omstreken gestaakt en verkeerde men in de andere manufactuursteden en zelfs te Londen in geen geringe ongerustheid.

In den omtrek dezer stad zelve is eergisteren avond eene vergadering van omtrent 5000 personen gehouden. Verscheiden lieden hielden redevoeringen en stelden het volk besluiten voor, om de autoriteiten van Birmingham te berispen wegens derzelver gedrag jegens de chartristen. Deze besluiten werden met gejuich goedgekeurd.

— Sedert het bedenkelijke oproer van den 15den, hebben te Birmingham nog wel zamenscholingen der volksmenigte plaats gehad, maar het is niet weder tot ernstige onlusten gekomen.

In de beide Huizen van het parlement is in de laatste dagen bij herhaling gehandeld over de in genoemde stad plaats gehad hebbende tooneelen, en de sprekers der onderscheidene staatkundige partijen hebben elkander daarbij bittere verwijten gedaan. Intusschen heeft de minister *Russell* openlijk erkend, dat het gedrag der stedelijke overheid van Birmingham zich bij het uitbreken van het oproer aan eene verregaande zorgeloosheid heeft schuldig gemaakt, en aangekondigd, dat derzelver gedrag een streng onderzoek verdient en zal ondergaan.

MENGELWERK.

Lodewijk Filips I, koning der Franchen.

(*Uit den Précurseur.*)

(*Vervolg en Slot van No. 74.*)

In 1796 te Hamburg teruggekeerd, ontving de prins eenen brief van de hertogin wed. van ORLEANS, zijne moeder, waarin deze hem schreef, dat het directoire deszelfs gestrengheid jegens haar en haar geslacht niet verminderen wilde, tenzij hij, haar oudste zoon, naar Amerika vertrok. Terstond na ontvangst van dien brief scheepte de prins zich in en kwam den 21sten October te Philadelphia aan, waar ook zijne beide broeders in Februarij 1797 zich bij hem vervoegden. Nadat zij de Vereenigde Staten hadden doorkruist en er ontberingen van alle soort hadden uitgestaan, verlieten de drie prinsen New-York en kwamen in Februarij 1800 te Londen aan. Hier traden zij in nadere betrekking met de prinsen van den ouderen tak der BOURBONS, wier ballingschap zij deelden, alhoewel zij een geheel ander staatkundig stelsel hadden gevolgd.

Van de tien BOURBONS, welke Engeland opnam en achtereenvolgens opnemen zou, zijn er thans nog slechts twee in leven, de hertog van ANGOULEME en LODEWIJK FILIPS. De eene heeft nooit de kroon gedragen, de andere ondervindt hare volle zwaarte.

Verlangend zijne moeder weder te zien, die naar Figueira gevlugt was, ging de hertog van ORLEANS onder zeil naar Minorca. Bij zijne landing te Mahon ontving hij een schrijven van den prins van CONDE, die hem voorsloeg, in Duitschland de zaak der emigratie te dienen; dit wees hij echter af, gelijk hij reeds in 1793 het aanbod van den prins KAREL van Oostenrijk afgewezen had.

Eene oorlogsverklaring tusschen Engeland en Spanje verhinderde hem, in Catalonië te landen en zijne moeder weder te zien; onvoorrigterzaak moest hij naar Engeland terugkeeren.

De jaren 1807 en 1808 ontnamen de hertog zijne beide broeders, de hertogen van MONTPENSIER en BEAUJOLAIS, in den bloei des levens. Toen de laatste, de jongste derzelve, gestorven was, verliet de hertog VAN ORLEANS het eiland Malta, waar hij zich bevond, ten einde zich, op uitnoodiging van den koning FERDINAND IV, naar Palermo te begeven. Den edelen banneling viel in Sicilië eene meer dan gewone gastvrijheid te beurt: hij vond daar eene tweede familie. Zijne rampen, zijn moed, zijne deugden troffen de verhevene ziel der prinses AMELIA.

De koning van beide Siciliën scheen geneigd om de genegenheid, welke het geheele koninklijk geslacht voor den prins opgevat had, door een huwelijk te bekrachtigen; echter werd dit door verschillende omstandigheden tot den 25sten November 1809 vertraagd, op welken dag de hertog van ORLEANS de prinses AMELIA, thans koningin der Franschen en gelukkige moeder eener talrijke en bloeijende familie, tot gemalin ontving.

In 1810, bijna gelijktijdig met de geboorte van zijnen oudsten zoon, zag de hertog van ORLEANS zijnen schoonvader gedwongen, het Napolitaansche gedeelte zijner staten aan JOACHIM MURAT over te laten.

Nog was alles verwarring en anarchie in Sicilië, toen den 23sten April 1814 een Engelsch schip de onverwachte tijding van de herstelling der BOURBONS op den Franschen troon te Palermo aanbragt. Vol verlangen om zijn vaderland weder te zien, ging de hertog van ORLEANS naar Parijs en verscheen in de uniform van luitenant generaal bij den koning LODEWIJK XVIII, die zich den hertog nooit bijzonder genegen getoond had, ontving hem juist niet hartelijk; nogtans werd er aan den hoogen rang, die hem eene zoolange verbanning had berokkend, alle eer bewezen, en men benoemde hem tot generaal der husaren.

NAPOLEONS landing te Cannes in Maart 1815, verdreef den hertog van ORLEANS weder uit zijne bevallige woning in het *Palais-Royal*, waar hij in vrede het huiselijk geluk en het aanzien genoot, welke hem zijne persoonlijke hoedanigheden verschaften.

De prins begaf zich naar Twickenham; doch kon reeds op het laatst van Julij 1815 weder bezit nemen van zijne woning in het *Palais Royal*. Om de bekoeling der opgezette hartstogten af te wachten, keerde hij echter, uit vrije beweging, nogmaals naar Twickenham terug.

In 1817, toen de regering eene gematigder houding scheen aan te nemen, naar Frankrijk teruggekeerd, wijdde hij uitsluitend zijne zorgen aan de opvoeding zijner kinderen, en beheerde met even veel orde als edelmoedigheid een vermogen, hetwelk ten gevolge van gelukkige omstandigheden, gedeeltelijk door terugbekoming van nog niet verveemde domeinen, gedeeltelijk door de millioenen, die hem bij de indemniteits-wet werden toegewezen, eene groote uitbreiding gekregen had. Een vriend der wetenschappen, verzamelde hij al de onafhankelijke notabiliteiten om zich, en wist ze op eene edele wijze schadeloos te stellen voor vervolgingen of onregtvaardigheden magt. Vele uitstekende geleerden werden der door den hertog ondersteund. Hij was protector van verschillende letterkundige genootschappen; en vereerde onderscheidene hoofden der constitutionele oppositie met zijne vriendschap.

Sedert het huwelijk van den hertog van BERRY met eene nicht der hertogin van ORLEANS, verscheen de hertog veelvuldiger aan het hof; doch LODEWIJK XVIII weigerde steeds den prins van ORLEANS den titel van *koninklijke hoogheid*. Toen KAREL X den troon bestegen had, haastte hij zich die onbillijkheid te herstellen, en stemde ook toe, dat de hertog van BOURBON zijn onmetelijk vermogen vermaakte aan den hertog van AUMALE, een' der zonen van den hertog van ORLEANS. Eene ware vriendschap scheen de hoofden der beide Fransche takken van het huis BOURBON te vereenigen, toen de noodlottige ordonnanciën van Julij 1830 Parijs plotseling in een algemeen strijdperk veranderden en de kroon van den verblinden KAREL X op de steenen der barrikaden verbrijzelden.

Men was nog aan het vechten, toen de gedeputeerden, die zich in de hoofdstad bevonden, bijeenkwamen, om over de te nemen maatregelen te beraadslagen. Zij besloten daarop, in hunne zitting van 30 Julij, dat de hertog van ORLEANS uitgenoodigd zou worden om de functien van stedehouder des koningrijks op zich te nemen. Er werd eene commissie benoemd om hem dit besluit mede te deelen. Ten elf ure des avonds kwam de hertog van Neuilly in het *Palais-Royal* aan, waar hij den volgenden morgen de deputatie ontving, haar zijnen wensch, Frankrijk voor binnen- en buitenlandschen oorlog te behoeden, verklaarde en eindelijk de verzekering gaf *dat de charte voortaan eene waarheid zijn zou.*

Den 1sten Augustus bepaalde de stedehouder dat de nationale kleuren zouden worden hernomen. Denzelfden dag werden de kamers tegen den 3den Augustus opgeroepen. Den 6den werd de troon vacant verklaard en den hertog van ORLEANS aangeboden. Den 9den had de koninklijke zitting plaats, waarin de prins voor de kamers den eed aflegde, die hem tot koning maakte. Den 11den Augustus was het ministerie georganiseerd.

Aan zijn wijs en voorzigtig bestuur der Fransche zaken tot op den huidigen dag dankt men het behoud van den meermalen bedreigden Europischen vrede, terwijl Frankrijk zelf eenen bloeijenden toestand geniet.

Scheepstijdingen.

UITGEKLAARD.

Den 16den dezer, het Schip *Nickerie Packet*, Kapt. C. Hoffker, naar Amsterdam; lading: 20 vaten Suiker, 149 balen schoone Katoen en 11 piès Inlandsch Hout.

Idem, de Engelsche Schoener *Robert Haynes*, Kapt. N. Chapman, naar Demerary.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & C°.